

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

121. Tempe: Ex Æliano, variaë hist. l. 3. c. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

lancibus ventis, obuiosq; æstu retorquentur. Ita est aliquid, quod huius fontis excursum per momenta repercutiat: an latentibus venis certa mensura, quæ dum colligitur, quod exhauserat, minor riuus est, & pigrior, cum colligit, agilior, maiorq; profertur: an nescio quid libramentum abditum, & cæcum, quod cum exinanitum suscitatur, & elicit fontem: cum repletum moratur, & strangulat.

Nota.

Questionem. Ea questio est, quæ curiosis Prometheus in Caucaſo fixit crucem. Multas hic disertissimè rationes affert Plinius.

Sed quis rem acu tangat? Possidonius sugillat Aristotelem, qui æstum fieri dixerat, propter sublimia littora, quibus aqua repercuteretur. Apollonius in ea, quam ad Indos scribit epistola, ait, *Ὁ καὶ νὸν ἐπιδρωὶς ἐλαυνοῦ ῥυθὸν πνεύματιν*, ex multis hiatibus, qui partim sub ipso, partim in terra circa ipsum sunt, ad exteriora diffundi, ac rursus retrocedere. Bona pars hanc πλάμυγιδά τριβuit luns, in quibus est Iulius Cæsar, l. 4. de bello Gallico, satius cum Antiphilo concludere.

Ὁ αὐτὸς καὶ τὸ δάμνωσεν τὸ μύριον, οὐδὲ μαλίον.

Σὴν εἶσαρ ἀρρητὸν λαῦτα μέγλη φύσιν.

FONS AMMONIS.

Ex Curtio, lib. 4.

Descriptio CXX.

Et etiam illud Ammonis nemus, in medio habet fontem: aquam solis vocant. Sub lucis ortum tepida manat: medio die, cum vehementissimus est calor, frigida eadem fluit, inclinato in vesperam calefit: media nocte feruida exæstuat, quoq; propius nox vergit, ad lucem multum caloris decrevit: donec sub ipsum dici ortum, assueto tempore languescat. Id, quod pro Deo colitur, nam eandem effigiem habebat, quam vulgò diis artifices accommodauerunt. Umbilico maxime similis est, & habitus smaragdo, & gemmis coagmentatus: hunc cum responsum pe-

titur, nauigio aurato gestant sacerdotes, cum multis argenteis pateris, ab utroque nauigij latere pendentibus. Sequuntur matronæ, virginesq; patrio more inconditum quoddam carmen canentes: quo propitiare Iouem credunt, ut certum edat oraculum.

T E M P E.

Alianus, varia hist. l. 3. c. 1.

Εἰ δὴ χῶρον μετὰ τὸ καὶ ῥυθόν.

Descriptio CXXI.

Est itaque locus inter Olympum, & Olysam situs: sunt autem hi montes altitudine immensa præditi, & quasi diuina quadam cura difuncti, & atque in medio locum complectuntur, cuius longitudo ad quadraginta stadia porrigitur; latitudo verò in aliis partibus pedes centum, in aliis paulò etiam plus continet; Per hunc medium labitur fluvius, qui Peneus appellatur, in quem reliqui fluij confluunt, & aquam ei communicando, magnis augmentis incrementis: hic locus habet varia, & omnis generis oblectamenta, non manibus hominum facta opera, sed spontanea naturæ, quæ tunc ei plurimum ad pulchritudinem ambitiosè contulit, cum locus primum nasceretur; nam in ea hedera copiosa, & admodum hirsuta viget, ac floret, & instar generosarum vitium, in proceras arbores ascendendo serpit, atque ipsis adnascitur. Est & simlacis magna copia, quæ collem ipsum ascendens saxum inumbrat, ita ut illud quidem lateat, cernatur verò nihil, præter viridantem herbam, sitq; veluti quædam oculorum pangyris. In ipso campo, & planitie varij sunt luci, & scenæ continuæ, æstiuo tempore gratissima viatoribus receptacula, in quibus suauiter alsum captare possunt: diffiunt etiam riuus crebri, & aquæ frigidæ, atque ad bibendum suauissimæ. Has aquas perhibent prodesse etiam lauandibus, & ad sanitatem conferre. Concinunt etiam aues hinc inde dispersæ, & in primis musicæ, quæ sicientes aures mirificè recreant, atque indefessos cum voluptate deducunt viatores, modulationibus suis præter-

cuntium.

tantium laborem subleuant. Ad vtrumque latus fluminis oblectamenta illa sunt, de quibus antea dixi; & remissionibus, quietiq; apta loca. Per media verò tempe Peneus venit, quietè, & leniter fluens, in modum olei; hic vmbtis densissimis opacatur: quæ ab assitarum arborum ramis orta, maxima diei parte solares radios arcent à lumine, & nauigantibus temperatam frigore nauigationem præbent.

ELYSII CAMPI.

Lucianus, in vera historia, l. 2.

Αὔτη γὰρ οὖν ἡ πόλις.

Descriptio CXXII.

Ipsa autem ciuitas tota aurea, murus verò smaragdo lapide cingitur; porro porte septem sunt omnes ex integro ligno, & amonio. Pavimentum verò ciuitatis, & quæ intra mœnia est, terra eburnea, omnium autem Deorum templa beryllo lapide constructa sunt, & altaria in eis maxima, vno è simplici lapide amethysto constant: in quibus diis immolant: Circa ciuitatem verò fluuius defluit vnguento optimo, huiusq; latitudo regalium cubitorum centum: altitudo quanta natantibus sufficiat: porro ipsius balnea domus magnæ sunt, vitrea, cinnamomo succensæ: atqui pro aqua, ros tepidus in peluibus seruat: videntur autem vestibus purpureis tenuissimis ataneorum velis: hi corpora non habent, sed & impalpabiles sunt, & absque carne. Formam autem, & effigiem solam habent, ac ostendunt: in corporei tamen cum sint, stant, mouentur, intelligunt, vocemq; emittunt, omninoq; videtur eorum anima nuda quædam circumuagari, corporis similitudine circumdata: si quis autem non tetigerit, non credit, quod videtur non esse corpus. Sunt enim vt vmbra rectæ, non nigra: senescit nemo, sed ea ætate, qua se eò contulit, permanet. Denique hic hæcquamquam est nox, sed dies: neque admodum clara, sed quale crepusculum esse solet, iam Aurora apparente ante orientem solem. Talis lux terram habet, quare & vnum solum anni tempus nouere. Semper enim apud eos ver est, & vnus ætæus spirat zephyrus, At locus cunctis qui-

dem floribus, omnibus mansueris plantis, & floribus viret. Quæ illic sunt vineæ, duodecies quotannis ferunt, & singulis mensibus vnas reddunt. Mala verò granata, ac malos, cæteraq; poma terdecies ferre dicebant. Nam mensis, qui apud eos Minois appellatur, bis ferre fructum: pro frumento verò spice, in summitate paratos panes emittunt, vt fungos. Fontes sunt per ciuitatem, aqua quidem quinque, ac sexaginta, & trecenti: mellis verò alij totidem, vnguenti quingenti: verum & hi minores sunt: flumina lactis septem, & vini octo. Conuiuium verò celebratur extra ciuitatem, in campo, qui Elysius vocatur: etenim pratium est pulcherrimum, & circa illud nemus omni arborum specie constum, vmbra discumbentibus faciens, stratum autem substernunt è floribus, ministrant autem, ac cuncta afferunt venti, præterquam quod vinum non miscent. Siquidem ea non indigent: nam circa conuiuium arbores sunt vitrea, magnæ, è micante vitro: harum fructus, pocula sunt omni specie operis, ac magnitudinis. Vbi autem quis ad conuiuium accesserit, vnum ex illis, vel duo mensis decerpta apponit: ea confestim vino replentur: pro fertis verò Iusciniæ, canoraq; volucris cæteræ, flores è proximis pratis ore legentes, cum cantu eos superuolant, asperguntque. Porro vnguntur ad hunc modum: densa nubes vnguentum combibentes è fontibus, ac flumine, supraq; conuiuium sparsæ, sensum ex rimentibus ventis tenuissimum quiddam, velut rorem distillant, in cœna musicæ, & cantilenis vacant. Canuntur autem imprimis Homeri versus, qui & ipse adest, & cum illis conuiuiatur, supra Vlystem discumbens: choreæ autem sunt è pueris, & virginibus. Præsunt verò illis, & concinunt: Eunomius Locrus, & Arion Lesbius, & Anacreon, & Stesicorus: Nam, & hunc apud eos vidi, iam ipsi Helena reconciliata. Vbi autem hi quieuerunt, secundæ choreæ succedunt, è cygnis, philomelis, ac hirundinibus. Posteaquam & illæ canere cœperint, iam tota sylua resonat, præsentibus ventis. Hoc autem maximum ad lætitiâ habent, fontes duo sunt circa conuiuium, vnus quidem risus, alter verò voluptatis. Ex horum ambobus, in initio conuiuij omnes bibunt, deinde reliquum læti, ac ridentes exiunt.

Dddd z Nota.